

Apel do ministra środowiska o rzetelne informowanie o wysokim zanieczyszczeniu powietrza

Polska ma najbardziej zanieczyszczone powietrze w całej Unii Europejskiej. Pomimo to nie jesteśmy odpowiednio informowani o występowaniu wysokich poziomów zanieczyszczeń. To co w innych krajach uchodzi za stan alarmowy, zagrażający zdrowiu, przez polskie prawo jest uznawane za stan akceptowalny.

Poziom alarmowy dla pyłu zawieszonego PM10 jest w Polsce dwukrotnie wyższy niż na Słowacji, trzykrotnie wyższy niż na Węgrzech i w Czechach i aż czterokrotnie wyższy niż we Francji (w Polsce to 300 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, we Francji 80 $\mu\text{g}/\text{m}^3$).

Jeszcze trzy lata temu poziom alarmowy w Polsce ogłaszano przy wartości PM10 wynoszącej 200 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Zmiana rozporządzenia Ministra Środowiska przeniosła ten poziom do 300 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Prowadzi to do sytuacji, w której **nie jesteśmy informowani o znaczącym, zagrażającym zdrowiu zanieczyszczeniu powietrza**. Przy stężeniach kilkukrotnie przekraczających wyznaczoną prawem normę dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym spędzają aktywnie czas na zewnątrz, a kobiety w ciąży i osoby starsze zażywają „ożywczych” spacerów.

Co roku około 43 000 mieszkańców i mieszkanek Polski przedwcześnie umiera z powodu zanieczyszczenia powietrza. **Części tych śmierci można by uniknąć**, gdybyśmy byli odpowiednio informowani o wysokim zanieczyszczeniu powietrza i mogli się przed nim chronić.

Przyjęcie odpowiedniego poziomu alarmowego jest niezmiernie ważne dla ochrony zdrowia nas wszystkich. Na jego podstawie władze lokalne i regionalne powinny zadbać o jak najlepsze poinformowanie mieszkańców o wysokim zanieczyszczeniu powietrza i podjąć specjalne, doraźne działania na rzecz poprawy jakości powietrza na danym obszarze, np. wprowadzić darmową komunikację miejską, ograniczyć ruch samochodowy w centrach miast, czy zintensyfikować kontrole palenisk. Nie możemy czekać aż stężenie trujących pyłów osiągnie pekińskie poziomy, aby działania te zostały podjęte.

Domagamy się, aby nasze zdrowie było chronione w taki sam sposób jak zdrowie pozostałych mieszkańców Unii Europejskiej! Apelujemy o dostosowanie poziomów informowania i alarmowania dla pyłu PM10 do poziomów stosowanych w większości krajów europejskich – 100 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Ponadto, Ministerstwo Środowiska powinno opracować ogólnopolskie wytyczne w zakresie skutecznego informowania mieszkańców o wysokich stężeniach oraz katalog doraźnych działań i procedur, które powinny być stosowane przy przekroczeniu poziomu alarmowego.